

Moja najdraža knjiga

Dobra literatura ima drugačiju definiciju različitim ljudima. Učenici i većina prosječnih ljudi smatraju da je dobra knjiga ona koju je zabavno čitati. Profesori, pisci i kritičari kvalitetu mjere po umjetničkom integritetu. Mnogi misle da su ta dva pojma nespojiva. Umjetnički dubok tekst ne može biti zabavan, a zabavna literatura će uvijek biti plitka i jednostavna. Ja smatram da su djela koja uspiju spojiti ta dva pojma najkvalitetnija. Djela za koja će i kritičari i generalna populacija reći da su dobra. U ta djela spada i moja najdraža knjiga „Pustolovine Huckleberryja Finna“.

Ovaj roman nije na popisu lektire u Hrvatskoj. Naše lektire se većinom orijentiraju na europsku književnost. Što je razumljivo, ali Mark Twain je jedan od najvećih pisaca svih vremena. Njegovo djelo „Kraljević i prosjak“ je lektira u osnovnoj školi. Premda se „Pustolovine Huckleberryja Finna“ smatraju njegovim najboljim djelom. Nije iznenađujuće da je isključena iz našeg školskog kurikuluma, jer je isključena i iz američkog. Knjiga je bila vrlo kontroverzna zbog čestog korištenja podrugljivog naziva ljudi crne rase. Iza te riječi se zapravo krije cijela poanta tog djela. Roman „Pustolovine Huckleberryja Finna“ je zapravo nastavak romana „Pustolovine Toma Sawyera“. Međutim, ne trebate čitati prijašnju knjigu da bi razumjeli ovu. Radnja se događa 1830-ih prije Američkog građanskog rata, kada su Afroamerikanci još uvijek bili robovi. Huckleberry Finn je neobrazovani nestašni dječak bez roditelja. Njegova „civilizirana“ skrbnica ima roba po imenu Jim. Hucku se ne sviđa „civilizirani“ način života i odluči pobjeći. Kada ga pronade njegov otac alkoholičar, zaključa ga u kuću. Huck pobjegne na otok na kojemu pronade Jima. Rob želi pobjeći u potrazi za slobodom. Zajedno sgrade splav na kojoj plove po rijeci Mississippi. Na putu doživljavaju brojne pustolovine. Sve nepodopštine im se događaju na kopnu, u „civiliziranom“ društvu. Splav i rijeka su utjeha na kojoj vladaju mir i tišina. Najciviliziraniji dio je daleko od civilizacije u prirodi. Rijeka predstavlja slobodu, a kopno ljudsku prirodu. „Civilizirano“ društvo je njihov kavez. I Huck, koji živi kod bogate skrbnice i Jim, koji je rob bez ičega, smatraju kako su zapravo robovi u društvu, da nisu slobodni, nego im se uvijek naređuje. Samo su slobodni na splavi. Huck čak i kaže da život nikad nije ljepši nego kad su na splavi.

Jedan od glavnih razloga zašto mi je ovaj roman bolji od prethodnog je što je ispričan u prvom licu, dok je Tom Sawyer ispričan u trećem. Također, nije pisan književnim jezikom, već ima puno pogrešno napisanih riječi. Napisane su onako kako se izgovaraju u svakodnevnom govoru. Huck je ipak neobrazovano dijete. Ovaj stil nas stavlja u njegov um. Dok čitate, kao da čujete razgovor, a to je puno teže postići, nego što se čini. Čitatelji zavole ova dva lika i žele vidjeti što će se dalje dogoditi, ali djelo ima i jasnu poruku. Roman kritizira „civilizirano“ društvo i rasizam. Kritizira rasizam tako da ga vrlo direktno prikazuje. Postoji razlika između prikazivanja i podupiranja nečega. Huck se cijelo vrijeme predomišlja treba li pomoći Jimu ili ga treba prijaviti. Moj najdraži dio je pri kraju romana. Dva prevaranta prodaju Jima i Huck ostane sam. Misli da je učinio kriminalno djelo i stoga odluči Jimovoj vlasnici napisati pismo u kojem će sve priznati. Jima će vratiti u ropstvo. Nakon što ga napiše, kaže: „E, neka idem u pakao“, podere pismo i krene u potragu za Jimom. Ignorira ono što su ga naučili „civilizirani“ ljudi i učini ono što je ispravno. Ako je neobrazovani mali seljak mogao shvatiti da je Jim čovjek isto kao i on, mogu svi.

Umjetnost nas uči ljudskim vrijednostima. Uči nas što znači biti čovjek. Bez umjetnosti ljudi bi još uvijek živjeli u pećinama i ubijali se kamenjem.

Tin Šmerek, 4. razred

Mentorica: Marina Kornet, prof.

Ekonomska, trgovačka i ugostiteljska škola, Samobor